

ІСТОРІЯ

Лекція # 65 :

Козацький устрій та звичаї

- Запорізька Січ – фортеця козаків котрі мешкали за порогами Дніпра, обведена частоколом та засікою та обкопана глибокими ровами.
- Запорізькі козаки себе називали “Лицарство Війська Запорізького” як і “Товариством” (brotherhood)
- Всі козаки рівні у правах і перед козацьким судом.
- Демократичний вибір усіх провідників, відбувався річно на козацькій раді.

- Провід Запорізької Січі:
  - Голова Січі*: отаман, опісля гетьман, а після 1648 – кошовий
  - Відзнака: булава
  - Писар*: вів канцелярією і всею кореспонденцією Січі
(це означає що були високо вишколені люди на Січі, із знанням декількох мов та стилем дипломатичного письма 15-того до 18-того століть. До великої міри це завдяки Академіям і польським школам та вишколенні).
  - Обозний*: наглядав над табором (приладдям на перевезення і перетаборування війська в походах, як нап. вози, воли, шатра, смолу, салітру, сало, борошно ітд.) та гарматами.
  - Суді*: два козаки які розпоряджали судовими справами межі козаками.
  - Осавули*: допомічники гетьмана, які переносили листи, виконували доручення проводу Січі.
  - Хорунжі*: несли прапори.

- Організація Січі є воєнною:
  - Полки* між 500 а 1,000 чоловік
  - Полки складаються із *сотень* (100 чоловік)
  - Декілька сотень складала курінь

На Січі переважно стояло 38 куренів

- Вступ та вихід із Січі добровільний
- Ті котрі хотіли вступити до товариства запорізького, ставали новаками – джурами – молодиками, які 3 роки вчилися козацького ремесла під наглядом запоріжця.
- Козаки ділилися на січовиків, тобто ті котрі були не жонаті і займалися військовою професією, і волосні (жонаті) козаки, які займалися хліборобством на хуторах розкиненими по степу.
- Територія козаків ділилася на 8 – 10 паланок.